

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 26.07.2024
Sayı: 343

10/1695

SELCAN TAŞCI HAMŞIOĞLU

Tekirdağ Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Vatandaşlarımızın sıvı yağ kullanım tercihinine baktığımızda %80 oranında ayçiçeği yağının tercih edildiğini görmekteyiz. Bu tercihten hareketle ayçiçeği bitkisinin üretiminin kritik olduğu ortadadır. Ancak son yıllarda ülkemizde üretilen ayçiçeği iç talebe yetmemekte ve cari açık vermek suretiyle ithalatı yapılmaktadır. Ayçiçeği üretimini teşvik etmek amacıyla atılabilecek adımların belirlenmesi adına Anayasamızın 98 ve içtüzüğümüzün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederiz. 25.07.2024

Selcan TAŞCI HAMŞIOĞLU

Tekirdağ Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemiz özelinde ve dünya genelinde küresel ısınma, bölgesel savaşlar, nüfusun hızla artması ve salgınlar nedeniyle gıda krizleri, gıda enflasyonu yaşanmaya devam etmektedir. Özellikle pandemi döneminde deneyimlediğimiz üzere olası bir kaynak kıtlığında temel gıda noktasında kendisine yetebilen ülkeler süreci daha sağlıklı ve güvenli götürebilme şansına sahiptirler. Özetle, yeni küresel düzlemde gıdayı sadece beslenme karşılığı olarak değerlendirmek eksik kalacaktır, gıda yeterliliğini aynı zamanda bir güvenlik başlığı /sorunu olarak görmemiz gerekmektedir.

Ayçiçeği yağı vatandaşlarımızın tüm sıvı yağlar içinde %80 ile en çok tercih ettiği yağ olarak ön plana çıkmıştır. Bir diğer yandan yüksek protein içermesi sebebiyle de ayçiçeği küspesi kıymetli bir yem olarak hayvancılıkta kullanılmaktadır. Ancak ayçiçeği üretimi nüfus artışı ve kişi başı tüketim miktarındaki yükselişi yakalamaktan uzak kalmıştır. 2015 yılında %79 olan kendi kendine yetme oranımız %51'lere kadar gerilemiş durumdadır. Ülkemiz aradaki talep farkını kapatmak için 2023 yılında ayçiçeği tohumu, yağı ve küspesinin ithalatına milyarlarca dolar ödedi. Ticaret Bakanlığı ocak ayında yayınladığı ve 15 Nisan'a kadar geçerli kıldığı tebliğ ile ayçiçeği tohumunda 100.000 tona, ham ayçiçeği yağında ise 250.000 tona kadar tarife kontenjanı uygulamasına geçti. Böylelikle yağlık ayçiçeği tohumunda %27 yerine %12, ham ayçiçeği yağında ise %36 yerine %22 gümrük vergisi alınmasına karar verdi. Ticaret Bakanlığı'nın vergi gelirinden vazgeçerek ithalatı teşvik etmesi söz konusu üretim ihtiyacının da keskin bir kanıtı olarak karşımıza çıkmaktadır.

SELCAN TAŞCI HAMŞIOĞLU

Tekirdağ Milletvekili

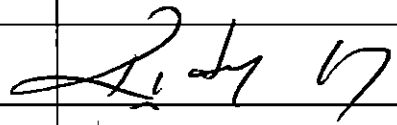
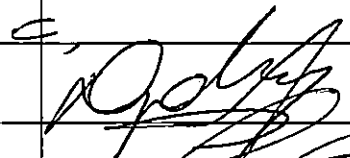
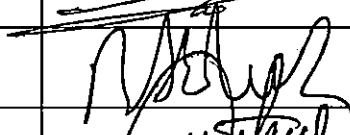
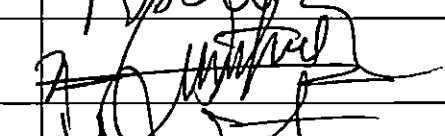
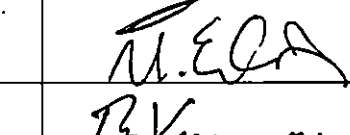
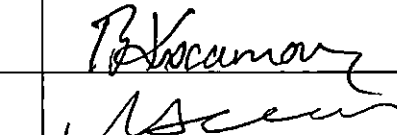
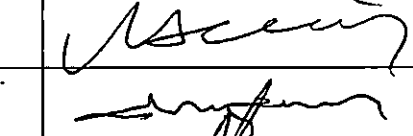
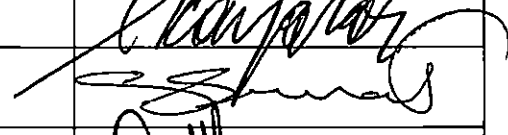
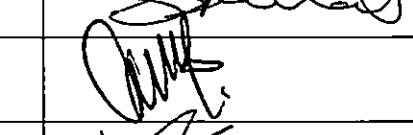
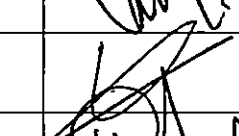
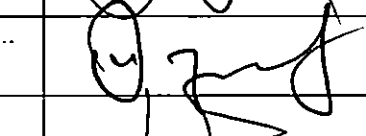
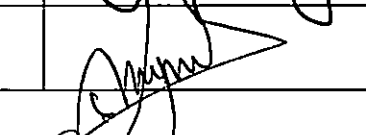
Ayçiçeği hasadına temmuz ortasıyla beraber ilk olarak Çukurova'da başlanmıştır ancak bu noktada çiftçilerimiz tıpkı fındık ve buğday alım fiyatında olduğu gibi emeklerinin karşılığı sayılamayacak bir alım teklifiyle karşı karşıya bırakılmıştır. ÇUKOBİRLİK tarafından 2024 – 2025 için brüt kg başına yaklaşık %24 zam ile 15 Lira 30 kuruş alım fiyatı açıklanmıştır. Elbette hem ülkenin enflasyon gerçeklerinin hem de mazota, gübreye, tarım ilaçlarına gelen yıllık zamların çok altında açıklanan alım fiyatına birde son yılların en kurak haziran ayı eklenince çiftçimizin üretmek için teşvik olacağı bir ortam kalmamıştır.

Ayçiçeği üretiminde henüz hasat yapmaya başlamayan ancak üretim lokomotifi olarak görülen Trakya'daki şehirlerimiz; Tekirdağ, Edirne, Kırklareli dahil toplam 59 ilimizde çiftçimiz emeklerinin karşılığını beklemekte eğer alım fiyatları çiftçimize nefes olacak düzeyde açıklanmazsa neredeyse emeğiyle borçlu çıkacak çiftçimiz üretmek yerine köylerini bırakmak zorunda kalacak, hem gıda güvenliğimiz hem de cari açığımız riskli ve geri dönüşü olmayan bir noktaya gelecektir. Ayçiçeği ithal edilirken vazgeçilen gelir kalemleri, yurtdışına giden milyarlarca dolar düşünüldüğünde birlikler tarafından çiftçimize nefes olacak alım fiyatlarını açıklamak, devletimiz tarafından gübre, mazot destekleri vermek ilave bir yük getirmeyecektir.

Bu vesile ile çiftçimizin emeğinin yerde kalmamasının hem hak anlayışıyla hem de stratejik manada önemli olduğunun altını çiziyor, ÇUKOBİRLİĞİN açıkladığı alım fiyatının yukarı yönde nasıl güncellenebileceğinin, TRAKYABİRLİK başta olmak üzere alım fiyatı açıklayacak birliklerin verebilecekleri en yüksek alım fiyatına nasıl ulaşabileceğinin araştırılmasının üretim kapasitesinin artırılmasına dair yapılacak çalışmalarda önemli bir alt başlık olacağı kanaatimizi paylaşıyoruz.

Ayçiçeği üretimini teşvik etmek amacıyla atılabilecek adımların belirlenmesi adına Anayasamızın 98 ve içtüzüğümüzün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması için gereğini arz ederiz.

Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

AD SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Rıdvan UZ	Eğirdir	
Nimet Özdemir	İstanbul	
Selçuk Türkoglu	Bursa	
Burak Akburak	İstanbul	
Dursun Atas	Kayseri	
Yavuz Aydın	Trabzon	
Ersin Beyaz	İstanbul	
Metin Ergun	Muğla	
Burhanettin Kocamaz	Mersin	
Mehmet Alcalın	Edirne	
Hüsmen Kırkpınar	İzmir	
Hasan Toktaş	Bursa	
Lütfullah Kaygılar	Yozgat	
Fenol Sınat	Manisa	
Turan Yaldir	Aksaray	
Uğur Poyraz	Antalya	
Hakan Seref Olgun	Afyonkarahisar	
Yasin Öztürk	Denizli	
Mehmet Mustafa Gürban	Gaziantep	